

Onderwerp: Subsidie Stichting Museum Haarlem 2015 en 2016

BBV nr: 2015/398574

1. Inleiding

In december 2012 heeft de gemeente Haarlem besloten uit de reserve beeldende kunst een subsidiebijdrage aan Stichting Museum Haarlem toe te kennen van € 45.000,- voor de jaren 2013 en 2014. Aan deze bijdrage werd een aantal voorwaarden gekoppeld, zoals het vergroten van de eigen inkomsten van het museum. Deze eenmalige subsidie is van groot belang geweest voor de professionalisering van het museum, de groei van het aantal bezoekers en de toename van externe geldstromen. Het museum ontvangt daarnaast voor haar huisvesting een structurele huursubsidie van de gemeente van € 74.176,- in 2015.

Vorig jaar heeft de gemeente een verzoek tot een aanvullende subsidie van Museum Haarlem afgewezen. Na de jaren 2013 en 2014 had het museumbestuur geen oplossing voor het exploitatietekort gevonden; het vergroten van de eigen inkomsten door het museum was maar ten dele gelukt.

Museum Haarlem vraagt nu opnieuw een structurele exploitatiesubsidie van € 55.000,- aan de gemeente. In het lopende jaar is het bestuur tot de conclusie gekomen dat het museum zonder een structurele subsidie geen bestaansmogelijkheid heeft. Over het jaar 2015 dreigt een aanzienlijk tekort waardoor het museum misschien moet sluiten.

2. Besluitpunten college

Het college besluit:

1. Een exploitatiesubsidie van € 40.000,- te verlenen aan Stichting Museum Haarlem voor de jaren 2015 en 2016. Dit besluit wordt gedekt binnen Programma 4, beleidsveld Economie, Toerisme en Cultuur.
2. De betrokkenen over dit besluit te informeren.
3. Dit besluit ter informatie toe te sturen aan de commissie Ontwikkeling.

3. Beoogd resultaat

Door de toekenning van een exploitatiesubsidie voor 2015 en 2016 kan Museum Haarlem open blijven, waarbij in 2016 een duurzame oplossing gevonden moet zijn.

4. Argumenten

Het besluit past in het ingezet beleid

In de Cultuurnota Haarlem 2013-2020 (kenmerk: 2013/133552) wordt het belang van (voorheen: Historisch) Museum Haarlem onderkend. De stad Haarlem heeft behoefte aan een plaats waar de geschiedenis van de stad door permanente presentaties en tijdelijke tentoonstellingen voor bewoners en toeristen zichtbaar wordt gemaakt. Deze behoefte bestaat al geruime tijd, maar middelen om deze plek te realiseren ontbreken voorsnog. Een eerder plan om een Stadsmuseum Haarlem op te richten is niet doorgegaan.

In de Programmabegroting Haarlem 2016-2020 wordt een gevarieerder aanbod van cultuur in Haarlem als doelstelling genoemd, zodat de deelname aan kunst en cultuur door inwoners en bezoekers van Haarlem wordt behouden.

Belang van Museum Haarlem

Museum Haarlem voorziet samen met een aantal andere organisaties, zoals het Archeologisch Museum, Vereniging Haarlem en het Noord-Hollands Archief, in de behoefte van het tonen van verleden én heden van Haarlem. De gemeentelijke historische collectie wordt nauwelijks getoond in Haarlem, omdat het Frans Hals Museum zich sinds 2001 (met toestemming van het gemeentebestuur) profileert als museum voor 16e- en 17e-eeuwse (schilder)kunst en hedendaagse kunst.

Museum Haarlem laat zien dat zij door diverse wisseltentoonstellingen een aanvulling biedt op het cultuuraanbod in Haarlem. In de afgelopen twee jaar is het bezoekersaantal gestegen van gemiddeld 12.000 naar 22.000 in 2014. Onder de bezoekers bevinden zich ook veel schoolklassen uit primair en voortgezet onderwijs. Voor de bezoekers is een museumcafé ingericht (met financiering door derden) en het assortiment van de museumwinkel is uitgebreid. Zonder de gemeentelijke subsidiebijdrage was de professionalisering van het museum niet tot stand gekomen. Uiteraard spelen ook de vele vrijwilligers van het museum een belangrijke rol bij de diverse activiteiten.

Subsidieverlening en voorwaarden

Vanwege het belang van Museum Haarlem voor de stad Haarlem, het aanvullende karakter van haar programmering en als waardering voor de behaalde resultaten in de afgelopen jaren besluit het college toch een stimuleringssubsidie van € 40.000,- per jaar te verlenen voor de jaren 2015 en 2016. Dit is minder dan de door het museum gevraagde € 55.000,- per jaar, omdat het college meent dat er een inspanningsverplichting ligt bij het bestuur om de eigen inkomsten te vergroten en op de kosten te besparen.

De gemeente verwacht van Museum Haarlem dat zij het bezoekersaantal tenminste op het niveau van 2014 weet te handhaven, haar eigen inkomsten verder vergroot en op de kosten bespaart. De bezoekcijfers in 2015 zullen naar verwachting de aantallen van 2013 en 2014 niet evenaren. Door werkzaamheden aan de gevel is het museum sinds mei nagenoeg onzichtbaar. In september bezochten 2.500 minder bezoekers het Museum dan in dezelfde tijd in het vorig jaar.

Het museum blijft een gevarieerd aanbod van tentoonstellingen en educatieve activiteiten realiseren, in samenwerking met diverse partners zoals het Noord-Hollands Archief. De gemeente overlegt in 2016 regelmatig met het museum om de voortgang van de activiteiten te kunnen volgen en tijdig bij te sturen, indien nodig.

Naar een duurzame oplossing

Met deze exploitatiesubsidie én een extra inspanning van Museum Haarlem is de continuïteit van het museum voorlopig geborgd. In 2016 dient een definitieve oplossing gevonden te worden, waarbij de gemeente een sleutelrol ziet voor het Noord-Hollands Archief (NHA), zowel inhoudelijk als financieel. De mogelijkheid van een lange termijnoplossing wordt momenteel onderzocht.

Aan de directeur van het NHA is gevraagd om na te denken over een vorm van verdergaande samenwerking met Museum Haarlem. Het NHA heeft een opdracht die deels parallel loopt met de doelstellingen van Museum Haarlem. Als uit dit onderzoek blijkt dat hier inderdaad mogelijkheden liggen en ook het bestuur van het NHA instemt dan verwacht het college dat Museum Haarlem hierin meegaat. Museum Haarlem werkt nu actief mee aan een haalbaarheidsonderzoek rond het presenteren van de collecties van Museum Enschedé. Dit onderzoek vindt plaats in opdracht van het Noord-Hollands Archief.

Het college ziet in een structurele samenwerking met het NHA een kans die garantie biedt voor de continuïteit van Museum Haarlem. Aan het museumbestuur is gevraagd om ook andere mogelijke oplossingsrichtingen te schetsen rond het structurele exploitatietekort.

Financiën

De benodigde € 40.000,- voor zowel 2015 als 2016 is beschikbaar binnen Programma 4, beleidsveld Economie, Toerisme en Cultuur, omdat de gemeentelijke bijdrage voor de gemeenschappelijke regeling Noord-Hollands Archief lager uitvalt dan voorzien. Uit dit budget kan een exploitatiesubsidie van in totaal € 80.000,- voor Museum Haarlem beschikbaar worden gesteld: € 40.000,- voor 2015 en € 40.000,- voor 2016. Dit is minder dan de door het museum gevraagde € 55.000,- per jaar.

De gemeentelijke bijdrage aan het Noord-Hollands Archief is variabel en wordt jaarlijks vastgesteld in overleg met het Rijk en de gemeente Velsen, de andere partners in deze gemeenschappelijke regeling. Hier kan niet op worden vooruitgelopen voor 2017 e.v.

5. Risico's en kanttekeningen

Een duurzame oplossing wordt niet gevonden

Mocht er in 2016 geen duurzame oplossing gevonden worden voor de toekomst van Museum Haarlem, dan is de verwachting dat het museum de deuren eind 2016 zal sluiten. Uit de Meerjarenbegroting 2016-2020 van het museum blijkt namelijk dat het tekort structureel is. Sluiting van het museum heeft ook gevolgen voor het pand Groot Heiligland 47, in eigendom van de gemeente.

6. Uitvoering

Verlening van exploitatiesubsidie aan Stichting Museum Haarlem voor 2015 en 2016.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Brief Stichting Museum Haarlem d.d. 8 september 2015

Bijlage 2: Brief Stichting Museum Haarlem d.d. 16 juni 2015

Bijlage 3: Museum Haarlem – Toelichting exploitatie 2015-2016 d.d. 30 september 2015

Bijlage 4: Meerjarenbegroting 2016-2020 Stichting Museum Haarlem d.d. 18 oktober 2015

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester